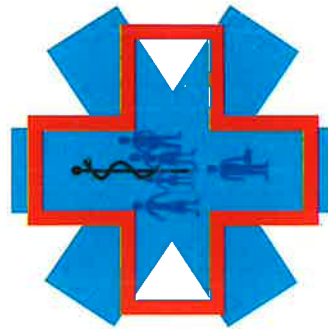

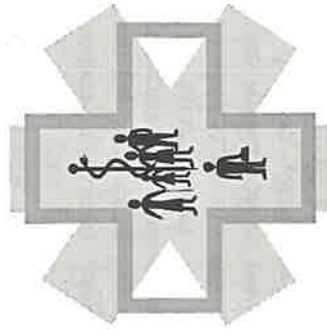
Ob 50 - letnici

**Reševalne službe
Šmarje pri Jelšah**

JZ Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah
Reševalna postaja

Ob 50 - letnici reševalne službe Šmarje pri Jelšah

Šmarje, 1996

JUBILANTU V POZDRAV

Náčelo biti bližnjemu v pomoč v budi stiski ali nesreči velja že dolgo v človeški zgodovini. To izpričujejo tudi znamenite freske slovenskega slikarja Frana Jelovška iz 18. stoletja v bližnji baročni cerkvi na Sladki Gori. V vrsti prizorov budih boleznih oziroma poškodb je kar nekaj pomagalec, pa tudi nekaj zaskrbljenih in prestrašenih je zraven, tako kot mnogokrat danes ob prometnih in drugih nesrečah ter ob nenadnih budih obolenjih. Ta dejavnost se je preko razvoja Rdečega križa že v prejšnjem stoletju močno udeležila. Značilni znak, ki se je pojavil, je pomenil, da gre za dejavnost neposredne pomoči bližnjemu. Tako se je preko raznih vzgibov začela pred 50 leti v usej svoji materialni skromnosti, a bogati želji biti v pomoč, razvijati reševalna služba. Od z veliko lastno iznajdlivostjo predelanih vozil do na pol reševalnih kombijev je razvoj pripeljal do sedanjega voznega parka sodobnih vozil, primerno opremljenih za intervencije in prevoze tudi najtežjih bolnikov. Seveda ne mislimo le na težave z vozili. Saj vrsto let tukaj po Šmarskem, Kozjanskem in Rogaškem nismo poznali pravih cest. Po skoraj nemogočih kolovozih, grapah in strminah so vozniki reševalci dostikrat tvegali svoja življenja in zdravje, da bi prispeli do mesta nesreče ali bolezni in bi poškodovanca ali bolnika varno pripeljali v bolnišnico. Dostikrat pa je bilo tudi treba budo bolnega spet pripeljati do doma, ko je zdravljenje v bolnišnici že bilo zaključeno.

Vozniki reševalci niso smeli poznati za mnoge tako lepo in jasno označenih dni na koledarjih: nedelja - praznik - prosti dan. Vedno, ob vsaki uri dneva in noči, ob vsakem vremenu, dežju, snegu, megli je modra luč na njihovem vozilu pomenila nujno pot na pomoč.

Vrsto bogatih idej so možje raznih poklicev, ki so se odločili za zaposlitev v tej naši službi, uporabili pri predelavah, dopolnitvah in

popravilu svojih vozil. Zanje so skrbeli z uso odgovornostjo, pa tudi na izpopolnjevanje svojega znanja niso pozabili. Obiskovali so tečaje prve pomoči in sodobne seminarje, pa tudi samoizpopolnjevanje jim ni bilo tuje. Danes so ti ljudje nepogrešljivi del ekipe nujne medicinske pomoči.

Ko smo pred leti dobili prvo za takratne razmere zelo dobro opremljeno vozilo, se je njihova mnogokrat osamljena pot spremenila.

V vozilu sta bila poleg budo bolnega ali poškodovanega tudi zdravnik in sestra. Zaradi tega se je prevoz iztekel ugodneje za bolnika. Z leti so se tudi ceste "preoblekle" v asfalt. Danes pride reševalno vozilo skoraj do vsakega zaselka nekdanje občine Šmarje pri Jelšah.

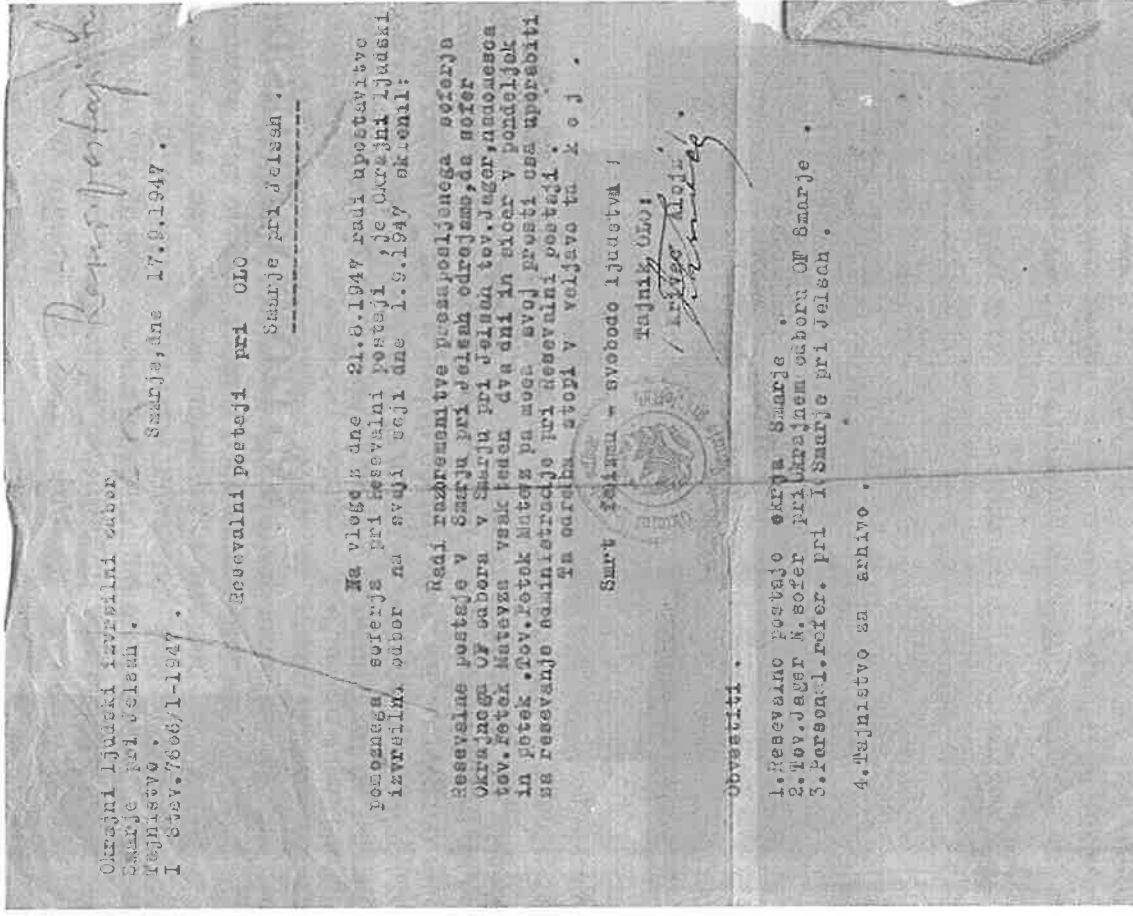
V zadnjih desetletjih smo preizkusili vrsto različnih virov in načinov kako priti do denarja za vozila in opremo. Mnogokrat smo naleteli na odprta srca in resen pristop tako odgovornih za razvoj te dejavnosti, pa tudi drugih, ki smo jim zaprosili za pomoč.

Danes ob tem jubileju, lahko osebje naše Reševalne službe in vsi, ki so bili v preteklih letih v njej zaposleni, upravičeno ponosno pogledajo na prebojeno in prevoženo pot.

Iskreno se jim zabvaljujem za ves trud, za vse dolge in neprespane noči, vse praznike in nedelje, ki so jih preživel povsem drugače kot mnogi drugi; za dolge vožnje tako po naši Sloveniji kot tudi daleč preko njenih meja. Njibovo delo, strokovnost in odnos so bili že davno prej v Evropi, kot pa se je o tem sploh govorilo.

Ob tej slovesnosti in jubileju naj sprejmejo vsi naši nekdanji in sedanjí vozniki reševalci moje iskrene čestitke.

Janez Čakš, dr. med.
spec. spl. med.
Direktor JZ ZD Šmarje

Dokument o reševanju kadrovskih težav v reševalni službi 1. 1947

REŠEVALNA SKOZI ČAS

Ko se mlad človek odloča za poklic, se največkrat ne zaveda, kaj vse ga čaka na poti, ki si jo je izbral. Kdor pa se je odločil za poklic reševalca, usaj v grobih obrisih sluti, da bo njegovo delo zabavno, da bo moral biti dan in noč v službi ljudstva in da bo od njegovih sposobnosti od predanosti poklicu in od njegove človečnosti ter srčne dobrote odvisno življenje ljudi.

Leto 1952 - ekipa RK s kasnejšim reševalcem Marjanom Vrečkom.

Reševalci smo večkrat pod močnim duševnim pritiskom, saj ne moremo zanesljivo vedeti, če bomo ponesrečenca in pacienta pravočasno pripeljali tja, kjer mu bodo zdravniki lahko rešili življenje. In ko ugotovimo, da smo kljub morebitnim zapletom, kljub temu, da se življenjska nit človeka, ki nam je izročen v varstvo, počasi, a nezadržno trga, vendarle uspeli pravočasno pripeljati do cilja, nam je nepopisno lepo. Olajšanje po budi napetosti je kot božajoča materina roka.

Zavedamo pa se, da pravočasna in uspešna pomoč ni odvisna samo od nas, ampak tudi od sredstev, od materialnih zmožnosti in tehničnih naprav, ki jih imamo reševalci na voljo.

V petdesetih letih delovanja reševalne službe se je mnogo spremenilo. Ob pogledu v preteklost se nam kar milo stori. Pomislimo, v kakšnih razmerah, s kakšno opremo in s kakšno strokovnostjo oziroma nestrokovnostjo smo se lotevali reševalnih akcij. Delovni pogoji so danes neprimerno boljši, prostori zadovoljivo opremljeni, vozila popolnejša in prilagojena razmeram ter potrebam. Do leta 1973 smo dežurali reševalci ponoči kar sami, šele kasneje so v dežurstvo vključili sestre. Od leta 1981 so pričeli z dežurno službo tudi zdravniki v zdravstvenih domovih; do tega leta so dežurali kar doma. Leta 1976 smo dobili UKM postaje, ki so nam pomenile višek tehničnega napredka, vendar so danes že zastarele in jih zamenjujemo z novimi.

Prvemu IMV vozilu se je maja 1963 pridružil še "spaček", voznika Stanko Pezdevšek in Marjan Vrečko.

Razvoj pa seveda teče dalje. želimo, da kljub dobri opremljenosti ne bi ostali na točki, kjer smo danes, ampak, da bi svojo opremo in znanje še naprej izpopolnjevali.

Še tako izpopolnjena tehnična oprema pa ne pride do veljave, če ni v rokah večjega človeka, reševalca s širokim znanjem in s pripravljenostjo pomagati človeku, ki ja v stiski.

Reševalci se ne ustrašimo odgovornosti in težav pri svoji službi. Storimo največ, kar moramo in kar zmoremo. Zahtevnost in težavnost našega dela kažejo tudi podatki, da le malo naših kolegov dočaka redno upokojitve, večina se jib mora predčasno invalidsko upokojitii.

Vodja RS Jože Gobec se zaveda odgovornosti ob prevzemu novega vozila

Naslov mojega razmišljanja je Reševalna skozi čas. Želel se m le v rahlih obrisih opozoriti na nekaj razlik v reševanju pred leti in tem, ki ga izvajamo danes. V resnici se je mnogo spremenilo, a eno je ostalo povsem enako: to je naš odnos do človeka. Vedno in povsod, pa naj je to v neposredni okolici doma ali na najbolj oddaljenem kilometru našega terena, pa naj je bilo to pred petdesetimi leti, naj je danes - in bo tudi jutri - v vsakem reševalcu živi želja pomagati v nesreči, občutek odgovornosti, sočutja s trpečimi in s potrpljenjem do tistih, ki so potrebni naše pomoči. Srčna kultura, ljubezen do ljudi in poštrevovalnost - to so največje kvalitete reševalne službe. Ne prinese jib nobeno moderno tehnično sredstvo, prinese ga človek - reševalec s svojo predanostjo humani dejavnosti, ki ji pravimo REŠEVALNA.

Jože Gobec
Vodja reševalne
službe

ZAPOSLENI V RS OD ZAČETKOV DO DANES

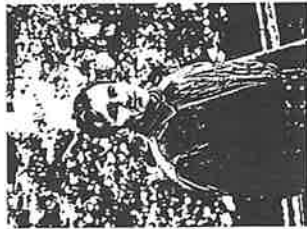
Dušan Resnik
Zlatorogova 5, Rogaška Slatina
voznik reševalec
roj. 6.5.1920 v Zidanem mostu

Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je obiskoval v Trbovljah. 1.3.1946 se je zaposlil kot prvi voznik reševalnega vozila v Šmarju pri Jelšah pri takratnem Okrajnem ljudskem odboru Rdečega križa, kjer je delovala Reševalna postaja Šmarje pri Jelšah. 4.5.1948 se je zaposlil v zdravilišču Rog. Slatina in tamkaj ostal do upokojitve leta 1978. Umrl je v Rogaški Slatini 3.4.1996, kjer je tudi pokopan.

Matevž Petek
Irje 50, Rogaška Slatina
voznik reševalec - vodja reševalne službe
roj. 8.9.1918 v Dolu pri Šmarju

V rojstnem kraju je obiskoval osnovno šolo. Leta 1938 je opravil poklicno voziško šolo useb kategorij in se leta 1939 zaposlil v podjetju Tapred v Zagrebu. Leta 1946 se je zaposlil pri Okrajnem ljudskem odboru in nato kmalu postal voznik reševalnega vozila ter prvi vodja reševalne postaje Šmarje pri Jelšah. Leta 1948 je odšel v službo na Okrajni ljudski odbor v Poljčane, leta 1970 pa v ZR Nemčijo. Leta 1974 se je vrnil in se ponovno zaposlil v Zdravilišču Rog. Slatina, kjer je 1978. dočkal pokoj.

Franc Janžek

Spodnje Ngonje, Rogaška Slatina
voznik reševalec

roj. 27.3.1935 v Spodnjem Ngonju
pri Rogaški Slatini

Osnovno šolo je končal v rojstnem kraju in se nato izučil za strojnega ključavničarja v Strojni Rogaška Slatina. Po končanem uku je opravil poklicni vozniki izpit. Po odsluženem vojaškem roku se je meseca marca 1957 zaposlil kot voznik pri občini Rogaška Slatina. Po združitvi občin je bil premeščen na novoustanovljeno občino Šmarje pri Jelšah. Leta 1960 se je zaposlil na Reševalni postaji Šmarje pri Jelšah kot voznik reševalnega vozila. Na službeni poti iz Ljubljane dne 5.2.1963 je doživel težko prometno nesrečo in je bil po dolgotrajnem zdravljenju invalidsko upokojen. Leta 1964 je odšel v ZR Nemčijo, kjer še sedaj živi.

Anton Anderluh

Prvomajska, Rog. Slatina
voznik reševalec

roj. 17.1.1932, Pernek pri Rog. Slatini

Osnovno šolo je končal v Rog. Slatini. 1951 se je izučil za avtomebanika. Končal je tudi poklicno šofersko šolo v Mariboru in se nato zaposlil kot voznik v Zdravilišču Rogaška Slatina. 1960 se je zaposlil kot voznik reševalnega vozila na Reševalni postaji v Šmarju pri Jelšah. Po dveh Letih je to delovno mesto zapustil. Zaposlil se je na Prevozništvu v Rog. Slatini, kjer je delal do upokojitve.

Stanko Pezdevšek

Ješovec 1/b, Šmarje pri Jelšah
voznik reševalec - vodja reš. službe
roj. 7.3.1934 v Cerovcu pri Šmarju

Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju v treh različnih obdobjih: v stari Jugoslaviji, med vojno in v novi Jugoslaviji. Leta 1953 se je izučil za ključavničarja in pozneje opravil tudi poklicni vozniki izpit. Po vrnitvi s služenja vojaškega roka se je zaposlil kot voznik in vzdrževalec pri Občinskem ljudskem odboru Šmarje pri Jelšah. Leta 1962 se je zaposlil na Reševalni službi v Zdravstvenem domu Šmarje pri Jelšah kot voznik reševalnega vozila, kjer je delal do invalidske upokojitve 1990.

Marjan Vrečko

Ul. Franca Skaze, Šmarje pri Jelšah
voznik reševalec - vodja reš. službe
roj. 17.10.1935, Dvor pri Šmarju

Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju, kjer se je leta 1953 izučil za splošnega ključavničarja. 1956 je opravil poklicni vozniki izpit in se kot voznik avtomobila zaposlil pri Občinskem ljudskem odboru Šmarje pri Jelšah. Leta 1962 se je zaposlil kot voznik v Mlekarni v Šmarju pri Jelšah, 1. marca 1963 pa v Zdravstvenem domu Šmarje pri Jelšah kot voznik reševalnega vozila. Zaradi bolezni se je 30.7.1992 invalidsko upokojil.

Franc Dečman

Rimska cesta 47, Šmarje pri Jelšah
voznik reševalec
roj. 30.1.1935, Korpule, Šmarje

Po končani osnovni šoli se je zaposlil v Kmetijskem kombinatu Šmarje pri Jelšah - Jelsingrad. Leta 1963 je postal voznik reševalec v Reševalni službi zdravstvenega doma Šmarje pri Jelšah. To delo opravlja še danes.

Anton Lorgar

Prešernova 6, Šmarje pri Jelšah
voznik reševalec
roj. 2.4.1953, Šmarje pri Jelšah

Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju Šmarje pri Jelšah, kjer se je leta 1971 izučil pri zasebnem avtomebaniku Ferdu Tašnerju za avtomebanika. Zaposlil se je na Strojnem servisu v Šmarju pri Jelšah. Leta 1973 je odšel k vojakom, po vrnitvi pa se je zaposlil kot voznik v Trgovskem podjetju Jelša v Šmarju. 16.6.1977 je postal voznik reševalec v Reševalni službi Zdravstvenega doma Šmarje pri Jelšah. To delo opravlja še danes.

Jože Gobec

Sončna ulica 6, Šmarje pri Jelšah
voznik reševalec -
tehnični vodja reševalne službe
roj. 8.11.1950
v Mali Pristavi pri Šmarju

Osnovno šolo je končal v Šmarju pri Jelšah, kjer se je 1969 v strojnem servisu izučil za avtomebanika. Svoj poklic je opravljal pri omenjenem servisu do odboda k vojakom. Po končani poklicni vozniški šoli se je zaposlil kot voznik pri Hmezaču v Šmarju pri Jelšah. V avgustu leta 1978 se je v tem kraju zaposlil kot voznik reševalec v Reševalni službi Zdravstvenega doma. Ob delu se je izobraževal in leta 1984 opravil Srednjo prometno tehnično šolo.

1. aprila 1985 je postal tehnični vodja Reševalne službe Šmarje pri Jelšah in to delo opravlja še danes.

Jože Rupnik

Belo 7, Šmarje pri Jelšah
voznik reševalec
roj. 12.9.1949 v Celju

Po končani osnovni šoli v Pristavi pri Mestinju je ostal nekaj časa doma na kmetiji. Ko je opravil vse vozniške izpite in poklicno vozniško šolo, se je leta 1972 zaposlil kot voznik pri Donatu v Rogaški Slatini, 1977 pa kot šofer Autobusa pri Izletniku Celje. 24. avgusta 1983 je postal voznik reševalnega vozila v Reševalni službi Zdravstvenega doma Šmarje.

Ivan Krulec

Gornja vas 6, Grobelno
voznik reševalec
roj. 31.3.1950 v Celju

Osnovno šolo je končal v Štorah, nato pa je obiskoval avtoličarsko šolo. Zaposlil se je kot voznik v Kmetijskem kombinatu Šentjur, od leta 1973 do avgusta 1983 pa je bil zaposlen kot voznik pri PTT podjetju. Od 1. avgusta 1983 do 1994 je bil voznik reševalnega vozila na Reševalni službi v Celju, sedaj pa opravlja to delo pri Zdravstvenem domu Šmarje pri Jelšah.

Zvone Nagode

Celjska cesta 18, Šmarje pri Jelšah
glavni med. tehnik - odgovorni višji
med. tehnik v urgentnih prevozih
roj. 22.4.1960 v Ljubljani

Po končani osnovni šoli na Vrhniki je obiskoval gimnazijo in višjo šolo za zdravstvene delavce v Ljubljani. Leta 1983 se je zaposlil kot višji medicinski tehnik v Splošni bolnici Celje na oddelku za nuklearno medicino - gamma kamera. 25.12.1990 je nastopil službo v Zdravstvenem domu Šmarje pri Jelšah v dispanzeriju za pljučne bolezni in TBC. Od takrat naprej skrbi tudi za opremljenost urgentnega vozila. Sodeluje še pri urgentnih prevozih poškodovancev in bolnikov. Od 1.7.1994 opravlja poleg navedenega še naloge glavnega medicinskega tehnika v JZ ZD Šmarje pri Jelšah.

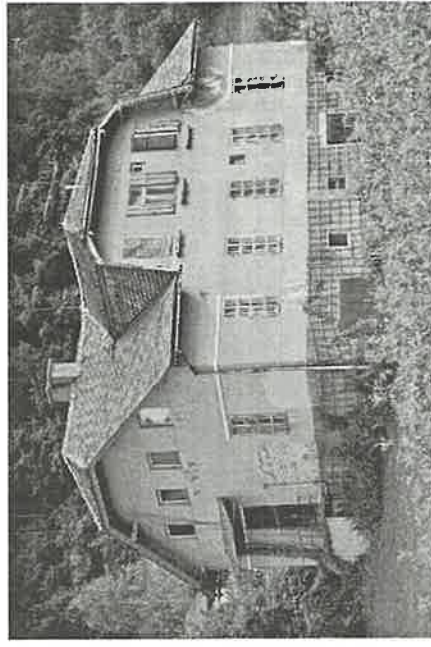

50 LET PREVOŽENE POTI REŠEVALNE SLUŽBE Šmarje pri Jelšah

Reševalna služba na Šmarskem ima že dolgo tradicijo. Sega v čase med obema vojnama, ko so bili reševalna dejavnost, reševanje ponesrečencev in prevozi v bolnišnico organizirani preko prostovoljnih gasilskih čet. Po drugi svetovni vojni se je reševanje razvijalo bolj organizirano.

Ves prej omenjeni čas je v požrtvovalnih zdravnikih v Šmarju pri Jelšah tlela želja, da bi se za celotno območje, ki je spadalo pod skupno upravno področje, ustanovila sodobna reševalna postaja.

Leta 1946 je bila pri Občinskem ljudskem odboru Šmarje pri Jelšah ta želja uresničena. Ker Zdravstvenega doma takrat še ni bilo, edini zdravnik, dr. Viktor Lorger, pa je bil zasebni zdravnik, je bila reševalna postaja ustanovljena pri Občinskem Rdečem križu.

Začetki Reševalne službe so vezani na privatno ordinacijo dr. Viktorja Lorgerja

Leta 1947 je na veliko srečo prišlo do sprememb v organiziranosti reševalne službe. Le-ta je prišla pod posredno nadzorstvo zdravstvenega odseka pri Mestnem ljudskem odboru in s tem pod nadzorstvo Ministrstva za zdravstvo LR Slovenije. Reševalna služba je bila samostojno financirana in je od takrat naprej imela lastna finančna sredstva, da je lahko poravnala stroške, ki so nastajali ob delu.

Od ustanovitve Šmarske reševalne službe, kot so ji takrat radi rekli, je dolgo časa bil pri njej zaposlen samo en voznik reševalnega vozila, saj je takratna reševalna služba imela le eno vozilo, a je bil za tiste čase velik napredek. Ker je bil zdravnik zasebnik in je ordiniral v lastni hiši, voznik z reševalnim vozilom ni bil pod direktnim okriljem zdravnika. Takratna šmarska ordinacija - biša dr. Viktorja Lorgerja - še danes stoji kot nema priča zgodovine šmarskega zdravstva.

Mnogi se še spominjamo, da je takrat bila nad Habjanovimi hlevi Postaja milice. Zraven rednega dela je sprejemala tudi klice za prevoz z reševalnim vozilom, saj so le oni imeli vedno dosegljiv telefon. Voznik reševalec ni imel niti garaže niti prostora za dežuranje, zato je bil neposredno vezan na kontakte s Postajo milice in je navadno dežural kar pod lipo; na koncu omenjenega bleva, ob cesti proti zasebni ordinaciji. Službujoči miličnik je dežurnega reševalca obvestil o nujnem prevozu kar skozi okno.

Prvo dežurno mesto reševalca pod lipo

Posodobitev zdravstvene dejavnosti in potrebe na terenu so narekovale širitev reševalne službe. Dolgoletni direktor Regionalnega Zdravstvenega doma Celje in Zdravstvenega doma Šmarje prim. mag. sci. dr. Joško Majhen, se je kot odgovorni za razvoj te dejavnosti spopadal z organizacijskimi in finančnimi problemi.

Leta 1961 se je pokazal prvi napredek, saj sta bila v reševalni službi prvič zaposlena dva voznika. S tem je bilo delo olajšano.

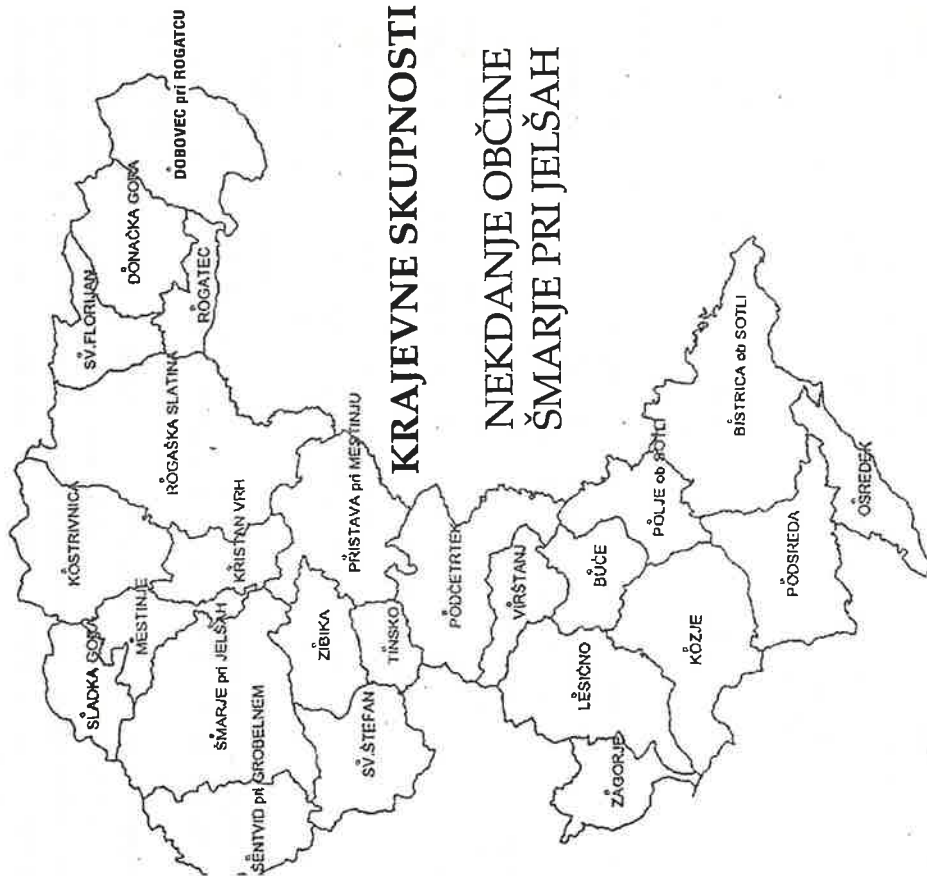
Leta 1963 so bili na reševalni službi zaposleni že trije vozniki reševalci in so pozive za prevoze z reševalnim vozilom začeli sprejemati na upravi Zdravstvenega doma. Od takrat je organizirano zdravstveno varstvo z dežurnim zdravnikom, dežurno medicinsko sestro in voznikom reševalcem. Od leta 1976 dalje je reševalna postaja opremljena z UKM postajami, ki pa smo jib 1988 že zamenjali s sodobnejšimi, močnejšimi. Istočasno smo začeli izboljševati vozni park. Reševalna služba ima od leta 1990 urgentno vozilo. Ta situacija je narekovala, da so se v spremljanje budo obolelih oz. poškodovanih vključili zdravniki in sestre iz vseh zdravstvenih postaj ZD Šmarje, posebej še v dežurni službi.

Za takšno spremljanje se tudi posebej izobražujejo in dopolnjujejo znanja o opremljenosti in postopkih potrebnih za obranjanje ogroženih življenjskih funkcij.

Današnja reševalna postaja je sodobno opremljena in ima zaposlenih pet voznikov z enakim številom reševalnih vozil.

Pri zgodovinskem prikazu reševalne dejavnosti ne moremo mimo ugotovitve, da je razvoj reševalne dejavnosti na območju Šmarja pri Jelšah odraz usakokratne družbeno politične ureditve, ekonomskih in socialnih razmer, ciljev zdravstvene politike, razvoja medicinske znanosti in tehnologije zdravljenja. Labko trdimo, da je imela zdravstvena politika po drugi svetovni vojni za glavni cilj organizacijo ustrezne mreže javnih splošnih ambulant. Te naj bi nadomestile zasebne ordinacije, pospeševale pa naj bi vse oblike preventivnih zdravstvenih dejavnosti.

Takratni Ljudski odbori in Okrajni Ljudski odbor Celje so imeli za nalogo čimprej organizirati ustrezne zdravstvene ustanove.

Danes pokriva Reševalna postaja Šmarje 400 km², na katerih je pet občin: Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek in Kozje. V vsaki občini je po ena zdravstvena postaja, le Podčetrtek ima dve.

Jože Ceroušek
poslovni sekretar ZD Šmarje

REŠEVALNA SLUŽBA JE SESTAVNI DEL SLUŽBE NUJNE MEDICINSKE POMOČI

Po nekaj kritičnih člankih v strokovnih časopisih o neustreznosti nujni medicinski pomoči (NMP) v 80-tih letih se je nekaj entuziastov zdravnikov sprijelo s problematiko organizacije NMP v celjski regiji. S prizadevnim delom, izobraževanjem zdravstvenih delavcev in drugačno organiziranostjo dela so uspeli dvigniti službo NMP na raven, ki je povsem primerljiva z razvitim svetom. Prvega seminarja iz NMP, ki je bil organiziran v Celju, smo se udeležili tudi nekateri zdravniki ZD Šmarje pri Jelšah. Ugotovitev je bila na dlani: z več strokovnega znanja in boljše organiziranostjo NMP bi lahko nudili kakovostnejšo oskrbo kritično bolnim in poškodovanim tudi na območju (takratne) šmarske občine, ki je imela 32.000 prebivalcev. Območje našega zdravstvenega doma je po razdelitvi velike občine v pet manjših ostalo enako in oskrbuje enako število prebivalcev.

Zavedamo se, da je potrebno dvigniti strokovno raven vseh članov v zdravniški službi. En sam (največkrat je to bil dežurni zdravnik) ne more narediti vsega. Potrebna je vsaj tričlanska ekipa: zdravnik, medicinski tehnik, reševalec.

Vsi reševalci so že takrat imeli obvezne 90 urne tečaje iz prve pomoči. Medicinske sestre, ki so redno vključene v dežurno službo, so že takrat dokaj dobro opravljale svoje naloge. Zdravniki kot najodgovornejši člani teama moramo svoje znanje nenebno utrjevati in širiti. Zadnjih nekaj let je to lažje, saj je skrb za boljše delo na področju NMP tudi v širšem slovenskem prostoru vsak dan bolj aktualna. Zato smo se vsi udeležili seminarja iz NMP spomladi 1995, ki je bil posebej za naš zdravstveni dom organiziran v OŠ Šmarje. Avtorja sta bila mag. dr. G. Voga, predstojnik oddelka intenzivne interne medicine iz celjske bolnišnice in prim. dr. A. Žmavc iz ZD Celje. Po tem smo teoretično znanje "brusili" na računalniškem programu prve pomoči in NMP,

katerega avtorja sta že prej omenjena zdravnik. Zaključili smo z uspešno rešenim testom. Učenje in test sta prirejena za tri različne nivoje: reševalec, medicinski tehnik in zdravnik. Po teoretičnem delu omenjenega seminarja smo imeli še praktično usposabljanje iz NMP pod vodstvom prim. dr. Žnauca.

V jeseni 1995 smo na dan stavke zdravnikov pripravili teoretično in praktično obnovo približno 10 tem iz NMP, tako imenovani "urgentni dan" za ZP Šmarje. Ogleдали smo si in preiskusili uso novo opremo za imobilizacijo ter drugo opremo v urgentnem vozilu. Podobno izpopolnjevanje smo imeli spomladi v Podčetrtek za ZP Podčetrtek, Bistrico ob Sotli in Kozje. Udeleženci soglasno ugotavljajo, da so obnove teoretičnega in praktičnega znanja nujnost za uspešno delo v urgentnih situacijah. Podoben dan, posvečen urgentni medicini, bomo imeli jeseni v Rogaški Slatini za ZP Rogaška Slatina in Rogatec.

Po trije se redno udeležujemo tudi simpozijev iz urgentne medicine. 3. seminar je bil letos organiziran v Portorožu. Potekal je na dveh nivojih: za zdravnike ter medicinske tehnike skupaj z reševalci. Nekateri teme so bile skupne. Reševalci in medicinski tehniki redno obiskujejo seminarje na Igu. Reševalci obvladajo osnove oživiljanja po ABC programu, imobilizacije, posebne položaje pri poškodovancih in drugih urgentnih primerih, zaustavljanje krvavitvev, aplikacijo kisika in še kaj. Postali so sestavni del tima NMP v ZD Šmarje pri Jelšah.

V organizaciji urgentne službe na našem območju se srečujemo z več problemi, saj ZD Šmarje sestavlja 6 zdravstvenih postaj, ki so razpršene po teritoriju nekdanje občine Šmarje pri Jelšah, oziroma v novih petih občinah: ZP Šmarje v občini Šmarje pri Jelšah, ZP Rogaška Slatina v občini Rogaška Slatina, ZP Rogatec v občini Rogatec, ZP Kozje v občini Kozje in ZP Bistrica ob Sotli in ZP Podčetrtek v občini Podčetrtek. Reševalna služba je locirana v ZP Šmarje pri Jelšah, kjer sprejemamo usa naročila za vse vrste prevozov.

V rednem delovnem času je nujna medicinska pomoč organizirana tako, da se na nujni klic zaradi nenadne hude bolezni ali pro metne oz. druge nezgode odzove v zdravstveni postaji službujoči zdravnik in sam ali s pomočjo medicinske sestre poskuša rešiti primer. V kolikor je po oceni potreben prevoz v bolnišnico, pokliče za prevoz v ZP Šmarje, od koder krene ustrezno vozilo. Zdravnik in sestra potem tudi spremljata bolnika oziroma poškodovanca, če je to utemeljeno.

Dežurna služba pa je po sklepu nekdanje skupščine zdravstvene skupnosti občine Šmarje in novih svetov občin organizirana na treh področjih: za okoliš ZP Šmarje pri Jelšah, za okoliš ZP Rogaška Slatina in Rogatec ter za okoliš ZP Bistrica ob Sotli, Kozje in Podčetrtek. V sestavi dežurne ekipe sta zdravnik in sestra. Glede na takšno obliko dežurstva občine sofinancirajo stroške dežurne službe, saj je v bistvu organizirana nadstandardno. Vozniki reševalci so ob delavnikih razporejeni na delo v prirejenem "ruskem" turnusu, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa v obliki dežurne službe.

Kljub veliki dostopnosti nujne medicinske pomoči za občane se postavlja še nekaj dilem. Ali ne bi bilo bolje, če bi se kompletna ekipa iz centra (t.j. Šmarja) napotila na kraj dogodka? Ker je do nekaterih območij po 30 in več kilometrov, je še vedno najbližji zdravnik, ki dela v lokalni zdravstveni postaji. Do priboda urgentnega avtomobila že lahko naredi marsikaj v okviru NMP, tem več, ker so vse postaje opremljene z vsem potrebnim za nudenje NMP (tudi defibrilatorji). "Predaja" pacienta bi pomenila izgubo dragocenega časa, saj bi bilo potrebno podatke posredovati novi ekipi. Zato ista ekipa spremlja pacienta do bolnišnice. Drugi tehtni razlog je, da za takšno ekipo, ki bi "čakala" samo urgentne primere 24 ur dnevno, ni potrebnih dodatnih sredstev. Vsi zdravniki smo vsak dan redno v svojih ambulantah in bi formiranje takšne ekipe pomenilo velik izpad v rednem ambulantnem delu. Želimo si, da bi bil vedno na voljo usaj reševalec z urgentnim avtomobilom. Do težav prihaja tudi zaradi neurgentnih voženj do Celja, Ljubljane, redkeje do drugih bolnišnic. Zato velikokrat kličemo na dom katerega od reševalcev, ki je takrat prost in slučajno dostopen. To seveda podaljša odzivni čas, kar je lahko usodno.

Končala bom z besedami, ki naj ne izzevenijo kot fraza, saj so resnične. Menim, da je v zadnjih letih bilo v okviru nudenja NMP veliko narejenega, (kupljeni reanimobil, oprema za NMP, izobraževanje), vendar nas precej dela na tem področju še čaka. Vsi, ki delamo v dežurni ali reševalni službi, ne bomo našega dela nikoli dokončali. Vedno si bomo želeli znati še več in narediti vse za sočloveka, ki je potreben naše pomoči.

Odgovorna za urgentno medicino

v ZD Šmarje pri Jelšah

Vera Čakš, dr. med.

spec. spl. med.

Tečaj prve in nujne medicinske pomoči za reševalce
in ostale zdravstvene delavce - urgentni dan.

Sodobna oprema in pravilno ravnanje lahko mnogim
preprečijo trajne okvare.

Kolektiv Reševalne službe in osebje ZP Šmarje.
Največkrat sodelujejo v urgentnih intervencijah.

PESEM REŠEVALCEM

*Kamorkoli te vodijo poti,
vsepuvsod nezgoda nate preži,
a vеди, da je nekje nekdo,
ki ti pomagal bo.*

*Ko nesreča se zgodi,
takoј rešilni avto približi
in v njem ljudje,
katerim REŠEVALCI reče se.*

*Ob vsakem času pripravljени so,
da na pomoč gredo,
vedno storijo vse,
kar v njihovi moči je.*

*Le kaj bi mi, brez useb teb ljudi,
ki vedno so pripravljени pomagati ?
Še več življenj bi ugasnilo,
še več stvart bi v smrt vodilo.*

*Zato njihovo ime s ponosom izgovorimo
in bualožni jim bodimo,
ker malo je ljudi,
ki v nesreči so pripravljени pomagati.*

Sabina Kranjec
Kristan vrb

Osebe reševalne službe 1984 in dežurni zdravnik dr. Janez Čakš

REŠEVALCI - FILM - RESNIČNOST

Ko sem bila še majhna deklica, sem pogosto sanjala o tem, da se je z reševalnim avtomobilom zelo zanimivo peljati. Preuzele so me utripajoče luči, bitra vožnja, sirena in ljudje v belem. O vsem tem sem razmišljala toliko bolj ob gledanju zanimivih in napetih filmov, posebno še ob spremljanju "Neverjetnih zgodb". Oboževala sem reševalce, ki so vedno, ali skoraj vedno prišli na kraj nesreče pravočasno. Oboževala sem ljudi, ki so nesebično pomagali ponesrečencem in vsem pomoči potrebnim. Vse se mi je zdelo izredno zanimivo, tako "cool".

Moje misli pa so se močno spremenile, ko sem se sama znašla v nesreči. Zgodilo se je, da sem padla po stopnicah in si zlomila nogo. Doma sva bili sami z babico. Noga me je netzerno bolela, pa tudi po vsem telesu sem imela modrice. Jokala sem na uso moč, babica pa mi je pri tem pomagala. Ko se je nekoliko zbrala, je poklicala v Zdravstveni dom. Čez dobre pol ure je prispel reševalni avto. Bolečine po telesu so se nekoliko umirile, noga pa me je bolela vedno bolj. Gorje, če bi stopila nanjo! Prijazni reševalec me je rablo dvignil s postelje, kamor me je babica spravila pred tem. Odnesel me je v rešilni avto in me udobno namestil. Ne vem, zakaj sem pričela ponovno jokati; ali zaradi bolečin ali zaradi reševalca, ki je bil z menoj tako dober in pazljiv. Morda pa sem se zasmilila sama sebi, ker me je doletela taka nesreča. O tem, da je vožnja v rešilcu zanimiva, sploh nisem razmišljala, samo čakala sem, da bi bolečine ponehale, zraven tega pa sem se še bala, kaj bo v bolnišnici. Na srečo ni bilo tako hudo, kot sem se bala. Dobila sem mavec in odpeljali so me domov.

Naslednji dan me je mamica peljala v šolo. Bila sem "glavna" s svojim mavcem. Na široko sem pripovedovala sošolcem in sošolkam, kaj sem doživela, kakšna je bila vožnja in tako naprej. Ta moja življenska izkušnja mi je pokazala pravo vrednost reševalcev. Spoznala sem, da delo ni zanimivo, da je težko, zahtevno in da se verjetno prav nič ne zabavajo, saj imajo opraviti z bolniki, ki so večkrat zaradi bolečin slabe volje, sitni, nepotrpeživi in zabtevni. Reševalci pa morajo biti kljub temu z vsemi prijazni in potrpeživi.

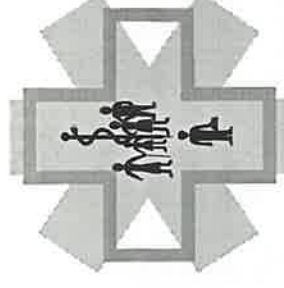
Romantika iz filmov je izginila, ostala je le resničnost z bolečinami in željo, da bi mi kdo pomagal.

Moj mavec je kaj kmalu izgubil snežno belino. Prekrili so ga razni napisi, podpisi in grafiti. Ko so mi ga odstranili, mi je bilo kar malo dolgčas za njim. Kljub temu pa si ne želim, da bi ponovno padla.

*Mateja Pilko
Dol pri Pristavi*

PRVA REŠEVALCA REŠEVALNE SLUŽBE
ŠMARJE PRI JELŠAH:

Dušan Resnik
Matevž Petek

Delam poti,
gazi skozi sneg,
ki je zamedel hišo.

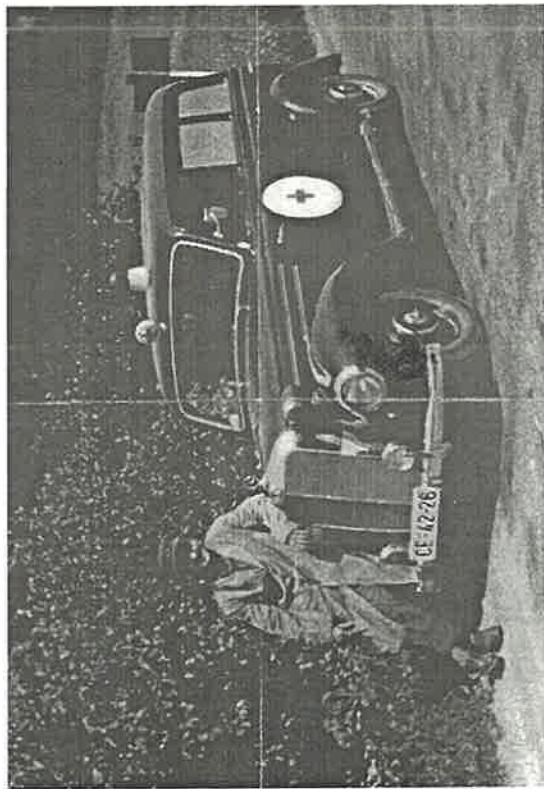
Delam poti
na vse strani,
iz tihe osame
do ljudi.

Tone Kuntner

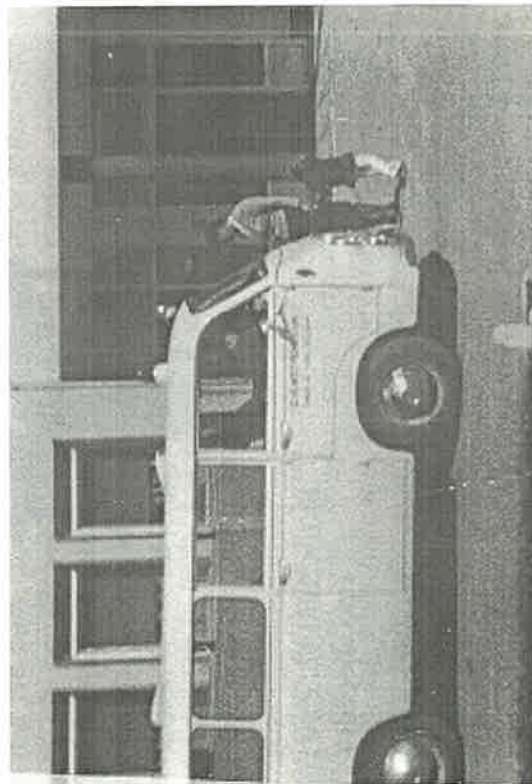
EKIPA REŠEVALCEV DANES
(po abecedi)

Franc Dečman
Jože Gobec
Ivan Krulec
Anton Lorgar
Jože Rupnik

KRATKA FOTOKRONIKA

Posobnost reševalnega avtoparka iz leta 1963 in voznik Franc Janžek, v pripravljenosti za prevoz v Rogaški Slatini.

IMV kombi iz leta 1963

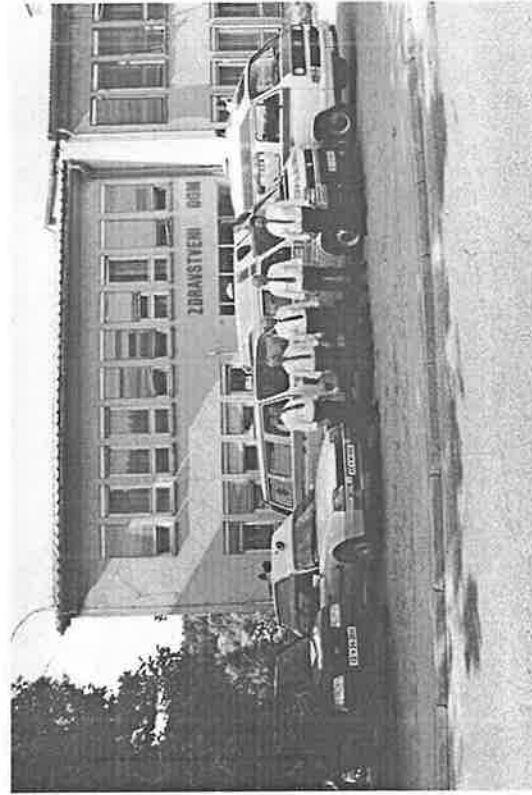
Nekoč ...

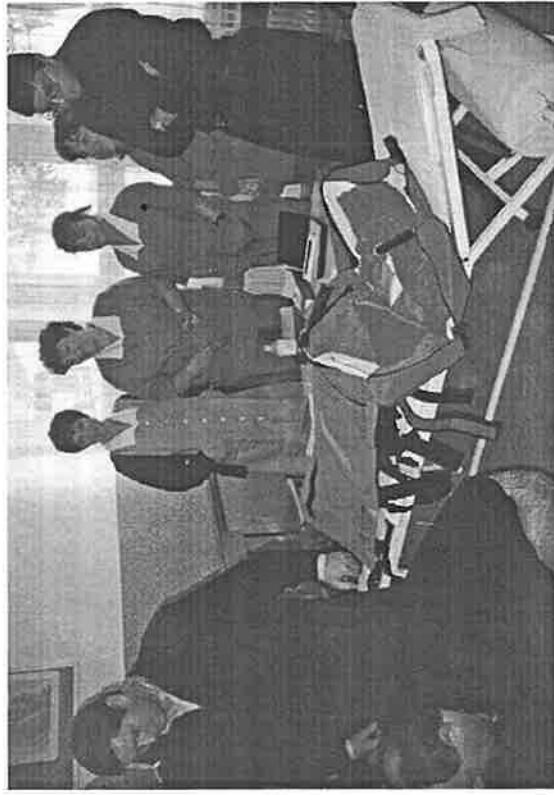
... in danes.

Vozniki reševalci od sezone do sezone

Vozniki reševalci z voznim parkom junija 1996

Dopolnjena oprema zahteva tudi dodatno izobraževanje

Na obisku v Reševalni službi v Pliberku v Avstriji

IZDAJO TE BROŠURE IN NABAVO REŠEVALNEGA AVTOMOBILA

OB 50 - LETNICI REŠEVALNE SLUŽBE

SO OMOGOČILI:

AVTOKLEPARSTVO DARKO KRAJNC, Predel, Šmarje
AVTOKLEPARSTVO ROMAN ŠELEKAR, Imeno, Podčetrtek
AVTOPREVOZ ANTON KRUMPAK, Rogaška Slatina
AVTOPREVOZI, GRADB. MEHANIZACIJA, JANKO ORAČ, Šmarje
AVTOPREVOZNIŠTVO ANTON ŠRAMEL, Šmarje
AVTO ŠOLA KOS, Rogaška Slatina
AVTOTEHNIKA CELJE
CENTRALNE INSTALACIJE RUDI DEČKO, Rogaška Slatina
ČEDOMIR CESAREC, dr. stom., ZASEBNI ZOBOZDRAVNIK, Šmarje
DAKA d.o.o., Sela 15, Podčetrtek
DOM OSKRBOVANČEV, Šmarje
GOSTIŠČE CIRIL, Podčetrtek
IZKOPI IN MONTAŽA PTT LINIJ, HOHNJEC, Olimje
IZOTERM d.o.o., MILAN SEVŠEK, Predel, Šmarje
JANEZOV HRAM, JANKO ANDERLIČ, Rogaška Slatina
JAKI TRANSPORT, JAKOB ŽLENDER, Vinski vrh, Šmarje
JELŠA, Šmarje pri Jelšah
JO - JO d.o.o., JOŽEFA BOVHA, Podčetrtek
JURMES ŠENTJUR
KMETIJSKA ZADRUGA - Šmarje
KORS, Rogaška Slatina
KOTIS, MOČENIK, Šentvid
MARKET ATOM, RENIER, Podčetrtek
MEGRAD; MARIJA IN FRANC MAHAJNC, Podplat
MENJALNICA SREČKO HUMSKI, Rogaška Slatina
MERX CELJE, KLASJE
MESNINE ŽERAK, Rogatec
MIZARSTVO ROG. SLATINA
MONT KOZJE
PEKARNA, TRGOVINA, GRADBENIŠTVO; GRATIS, SLAVKO JOSIČ, Šmarje
RENAULT SERVIS STRAŠEK, Krtince

MIRAN ROŠER - SOBOSLIKARSTVO, Prebold
SERVIS GASILNIH APARATOV, ANDREJ ŠTRAUS, Šmarje
SOBOSLIKARSTVO - BRANKO KRKLEC, Rog. Slatina
STAVBNO KLEPARSTVO KAMPUŠ, Šmarje
STAVBNO KLEPARSTVO - VINKO STRAŠEK
STEKLARSKA ŠOLA, Rogaška Slatina
ZORAN STRNIŠA dr.stom., ZASEBNI ZOBOZDRAVNIK Šmarje
STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO, MARJAN STRAŠEK, Mestinje
ŠMARJETRANS, CVETKO JEZOVSKEK, Šmarje pri Jelšah
TRGOVINA LAH, Šmarje pri Jelšah
TRGOVINA POLJE d.o.o., VILI GRADIŠEK, Sodna vas
TRGOVINA ŽURMAN, Kristan vrh
ZAVAROVALNICA TRIGLAV CELJE

KRAJEVNA SKUPNOST BUČE
KRAJEVNA SKUPNOST DOBOVEC
KRAJEVNA SKUPNOST KOZJE
KRAJEVNA SKUPNOST LESIČNO
KRAJEVNA SKUPNOST MESTINJE
KRAJEVNA SKUPNOST ROGAŠKA SLATINA
KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTVID
KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARJE PRI JELŠAH
KRAJEVNA SKUPNOST TINSKO

OBČINA KOZJE
OBČINA PODČETRTEK
OBČINA ROGAŠKA SLATINA
OBČINA ROGATEC
OBČINA ŠMARJE PRI JELŠAH

VSEM SE IZKRENO ZAHVALJUJEMO !

OB 50 - LETNICI REŠEVALNE SLUŽBE ŠMARJE PRI JELŠAH

Gradivo zbral in uredil: Jože Gobec

Prispevki: dr. Janez Čakš, dr. Vera Čakš, Jože Cerovšek,

Jože Gobec, Mateja Pilko, Sabina Kranjec

Slikovno gradivo: Slavko Ciglencečki in zasebne zbirke;

Foto - video Blisk, Sandi Štraus Šmarje

Lektoriral: Tone Gaberšek

Izdal: JZ Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah - Reševalna postaja

Oblikovanje in tisk: TAMPEX & CS

Naklada: 200 izvodov

Na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo Republike Slovenije
št. 415-896/96 z dne 3. sept. 1996 je brisura uvrščena med
publikacije, za katere se plačuje 5 % davek od prometa proizvodov.

Šmarje pri Jelšah, september 1996